

Ekomuzeum jako przykład partnerstwa tworzącego markę lokalną wspierającą rozwój przedsiębiorczości i powstawanie nowych miejsc pracy

Barbara Kazior

Fundacja Miejsc i Ludzi Aktywnych

Ekomuzeum

Ekomuzeum to sieć rozproszonych w terenie obiektów, które tworzą „żywą” kolekcję, obrazującą wartości przyrodnicze i kulturowe regionu oraz dorobek jego mieszkańców. **Ekomuzeum** tworzy sieciową ofertę turystyczno-edukacyjną miejscowości czy regionu w oparciu o „żywe” lokalne dziedzictwo. Pozwala w angażujący i zróżnicowany sposób poznać przyrodę, historię i kulturę miejsca.

Cele ekomuzeum:

- Ochrona zasobów naturalnych i kulturowych
- Zaangażowanie lokalnej społeczności i wzmacnianie lokalnej tożsamości
- Odkrywanie i interpretacja lokalnego dziedzictwa
- Rozwój zrównoważonej turystyki i marketing lokalnych produktów poprzez sieciową, partnerską współpracę

Struktura ekomuzeum

- centrum informacyjne/interpretacyjne
- sieć rozproszonych w terenie atrakcji
- „żywe” warsztaty i pokazy
- sieć oznakowanych ścieżek i szlaków
- cykliczne i okazjonalne imprezy

Przykładowe elementy oferty

- warsztaty rękodzielnicze, artystyczne, kulinarne
- prezentacje, demonstracje, imprezy lokalne
- pamiątki i lokalne produkty
- wycieczki, ścieżki przyrodnicze (poznanie przyrody)
- aktywne spędzanie czasu (szlaki, wypożyczalnie sprzętu)
- poznanie ciekawych ludzi (storytelling, prelekcje)
- kontakt ze sztuką, tradycją, rzemiosłem (izby regionalne, galerie)
- gry terenowe, questy
- kuchnia lokalna
- noclegi „z klimatem”
- ....

Miao Ecomuseum

Ekomuzea na świecie

- Koncepcja ekomuzeów: Francja w latach 70-tych XX w.
- Ekomuzea są popularna na wszystkich kontynentach, najczęściej w Europie
- Największa liczba – Włochy: 240 i specjalne ustawodawstwo

écomusée
d'Alsace

ÉCOMUSÉE
DU FIER MONDE

EcoMuseo
del Casentino

eco museum

CENTRU
D'INVESTIGACIÓN Y ECOMUSÉU

POLSKO-SŁOWACKIE
EKOMUZEUM

DZIEDZINY
DUNAJCA

Polsko-Słowackie Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”

EKOMUZEUM „Dziedziny Dunajca” to sieć miejsc, dzięki którym można odkryć piękno przyrody, zrozumieć historię i tradycje Pienin, Spisza i Podhala, spotkać pełnych pasji ludzi, wziąć udział w warsztatach, spróbować lokalnych potraw, spędzić aktywnie czas w siodle czy na rowerze podziwiając widoki gór, jeziora, zamków.

Współpraca blisko 40 obiektów pozwala na stworzenie sieciowego produktu turystycznego na bazie zróżnicowanych usług spędzania wolnego czasu, klimatycznych noclegów i kuchni regionalnej. Istotnym elementem jest wspólna i wzajemna promocja.

Koordinator Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”

STOWARZYSZENIE SPREŻYNA

www.sprezyna.org
DziedzinyDunajca
ngp.sprezyna@gmail.com

Partner:

MiLA

Finansowanie:

Materiał opracowany przez Stowarzyszenie Spreżyna – Centrum Edukacji Informacji, współfinansowany z Narodowego Instytutu Wolności ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020.

Pasaport Turystyczny
Turistický Pas
Tourist Passport

Polsko-Słowackie Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”

Stadnina Koni „Dwórna” w Rogoźniku

Rogożnik 86, 34-471 Łudźmierz
tel: +48 889 255 737, +48 609 820 347
www.stadnina-dworna.pl
stadnina-dworna@poczta.onet.pl

Stadnina Koni „Dwórna” w Rogoźniku

Jedna z największych i najstarszych stadnin na Podhalu, oficjalnie otwarta od roku 2006. Razem z innymi stadninami na Podhalu tworzy sieć stadnin koni w regionie. Stadnina oferuje różnorodne usługi, w tym: wypożyczenie koni, jazdy na koniu, szkolenia, imprezy, a także sprzedaż produktów z hodowli koni. Stadnina jest otwarta dla wszystkich, którzy chcą spędzić czas z koniem i odkryć historię i tradycję regionu.

Rancz „Dwórna” w Rogoźniku

Je to jeden z największych i najstarszych ranczów na Podhalu, oficjalnie otwarty od roku 2006. Rancz oferuje różnorodne usługi, w tym: wypożyczenie koni, jazdy na koniu, szkolenia, imprezy, a także sprzedaż produktów z hodowli koni. Rancz jest otwarty dla wszystkich, którzy chcą spędzić czas z koniem i odkryć historię i tradycję regionu.

„Dwórna” horse stable in the village of Rogoznik

One of the largest and oldest horse stables in the Podhale region, officially opening since 2006. The stable offers horse riding classes of all levels, in groups and individually, as well as horse therapy sessions. They organize horseback trips to picturesque areas, summer and winter horse riding camps, as well as equestrian events, shows, and in the summer holiday season friendly jumping competitions. Owners of the stable also breed horses of various breeds – Shetland, Lesser Polish and Hucul – and run an equestrian farm.

Obiekty Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”

1. **Stadnina Koni „Dwórna” w Rogoźniku**
2. **Rancz „Dwórna” w Rogoźniku**
3. **Stadnina Koni „Dwórna” w Podhale**
4. **Stadnina Koni „Dwórna” w Spiszu**
5. **Stadnina Koni „Dwórna” w Pieninach**
6. **Stadnina Koni „Dwórna” w Podhale**
7. **Stadnina Koni „Dwórna” w Spiszu**
8. **Stadnina Koni „Dwórna” w Pieninach**
9. **Stadnina Koni „Dwórna” w Podhale**
10. **Stadnina Koni „Dwórna” w Spiszu**
11. **Stadnina Koni „Dwórna” w Pieninach**
12. **Stadnina Koni „Dwórna” w Podhale**
13. **Stadnina Koni „Dwórna” w Spiszu**
14. **Stadnina Koni „Dwórna” w Pieninach**
15. **Stadnina Koni „Dwórna” w Podhale**
16. **Stadnina Koni „Dwórna” w Spiszu**
17. **Stadnina Koni „Dwórna” w Pieninach**
18. **Stadnina Koni „Dwórna” w Podhale**
19. **Stadnina Koni „Dwórna” w Spiszu**
20. **Stadnina Koni „Dwórna” w Pieninach**

Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”

Ekomuzeum zostało utworzone oddolnie w roku 2019.

Proces tworzenia Ekomuzeum rozpoczął się w roku 2017.

Wykorzystano w nim różne narzędzia wsparcia: szkolenia, spotkania moderowane, warsztatowe, wizyty studyjne i stażowe.

Ekomuzeum opiera swoje działania na współpracy różnych podmiotów, które podpisały deklarację członkowską. Regulamin określa prawa i obowiązki oraz kryteria, które muszą spełnić podmioty chcące przyłączyć się do Ekomuzeum.

Jest koordynowane przez **Stowarzyszenie Sprężyna – Centrum Edukacji Nieformalnej**.

Tworzy sieciową ofertę
turystyczno-edukacyjną

Pozwala na lepszą
promocję produktów
i usług

Sprzyja rozwijaniu
przedsiębiorczości

Przyczynia się do
zachowania dziedzictwa
lokalnego

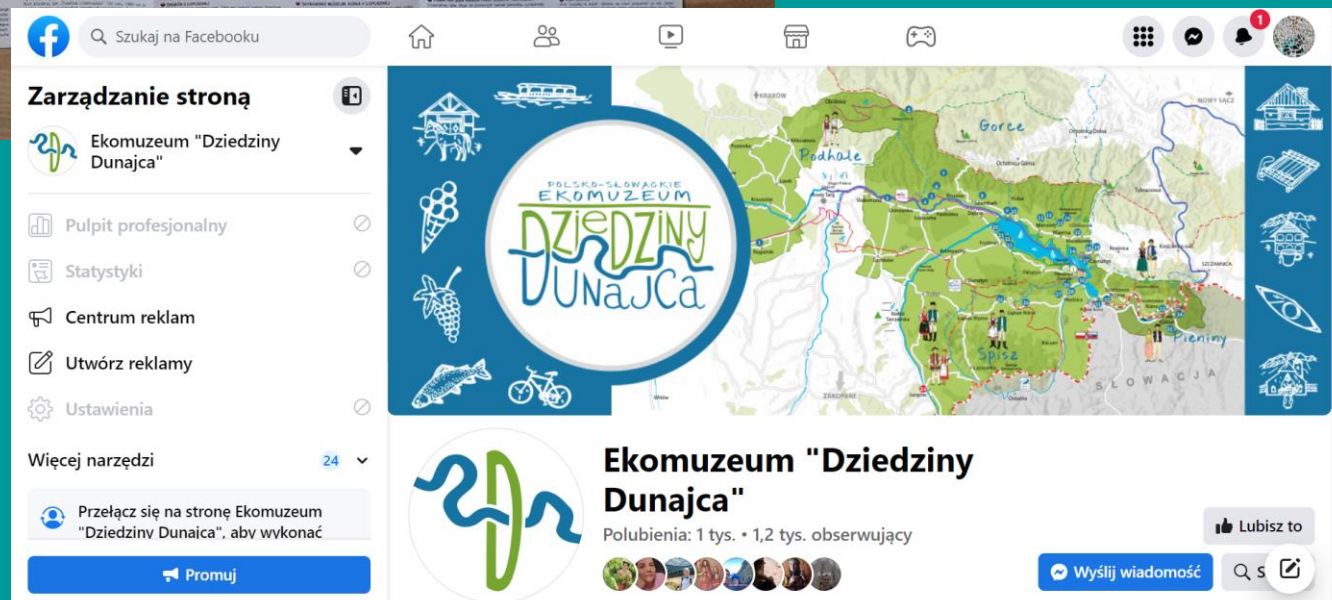
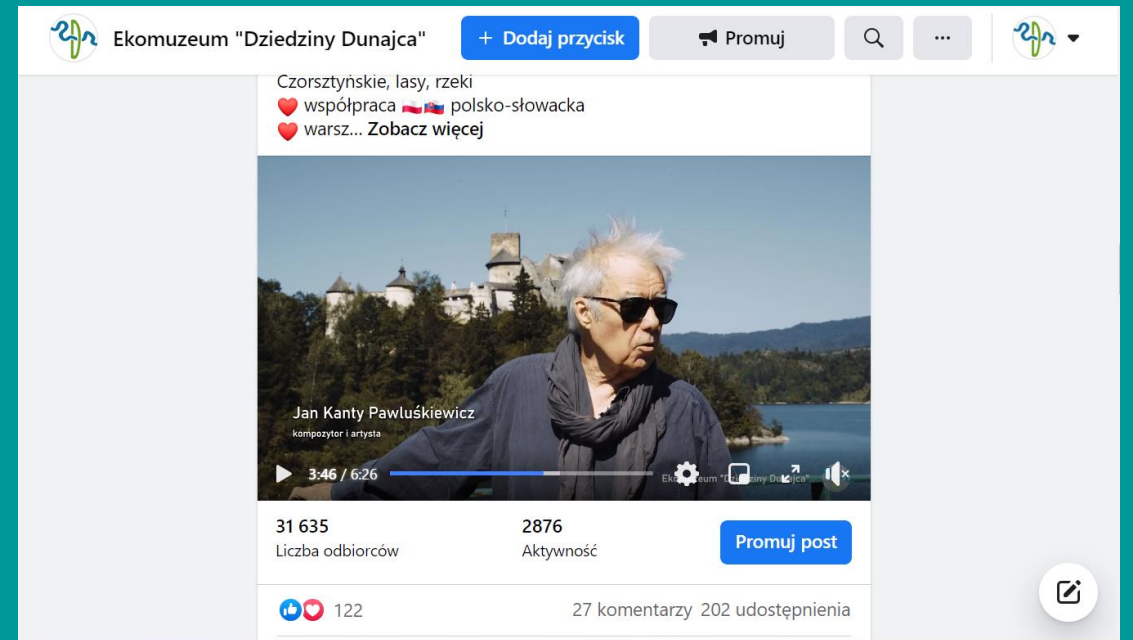
Funkcje Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”

Mapa Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”, prezentująca rozmieszczenie obiektów, w których można skorzystać z oferty edukacyjno-turystycznej na terenie gmin Czorsztyn, Łapsze Niżne, Nowy Targ i Czerwony Klasztor (Słowacja)

OFERTA WARSZTATOWA Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”

Koszt warsztatów zależy jest od wybranej oferty i ilości uczestników.

Stowarzyszenie Sprężyna – Centrum Edukacji Nieformalnej
Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”
■ ngo.spring@gmail.com
■ Mizerna 144, 34-440 Kluszkowce
■ www.sprezyna.org
KRS 0000413588 NIP 7352855187

Stowarzyszenie Frydmański Sypaniec

- 1) **Wykonywanie zabawek z siana** oraz karmienie gąsek, kurek, kaczek.
Min. 10 osób (wiek od 7 lat), 1,5 godziny
- 2) **Wykonywanie dywaników na ręcznych krosnach** oraz karmienie gąsek, kurek, kaczek.
Min. 10 osób (wiek od 7 lat), 2 godziny
- 3) **Szydełkowanie** oraz karmienie gąsek, kurek, kaczek.
Min. 10 osób (wiek od 10 lat), 2 godziny

Gminny Ośrodek Kultury z/s w Niedzicy

- 1) **Papierowe laleczki w spiskim stroju**
Zajęcia, podczas których dzieci wycinają papierowe laleczki i ozdabiają je, przyklejając elementy stroju spiskiego. 6-15 osób (wiek od 8 lat), 1 godzina
- 2) **Wykonywanie zabawek z siana**
W trakcie warsztatów dzieci samodzielnie formują z siana zwierzątka i ozdabiają je. 6-15 osób (wiek od 7 lat), 1 godzina
- 3) **Kwiatki z bibuły**
Uczestnicy zajęć wykonują kwiaty przy pomocy bibuły lub krepiny, drukarka i patyczków. 10-20 osób (wiek od 8 lat), 1 godzina
- 4) **Poznaj strój spiski**
Prelekcja o stroju spiskim, połączona z oglądaniem wystawy strojów spiskich w 3 odmianach: kacwińskiej, trybskiej i jurgowskiej. Po zakończonej prelekcji możliwość zrobienia zdjęcia przy facebooku – stojakowi z parą w stroju spiskim. 10-25 osób, 45 minut
- 5) **Spiska skrzynia na skarby**
Warsztaty, w trakcie których uczestnicy zobaczą i poznają przeznaczenie, zdobnictwo i technikę wykonania skrzyni, jak również będą mogli sami przyozdobić miniaturową skrzynię farbami i wybranym przez siebie ornamentem spiskim. 6-15 osób (wiek od 12 lat), 1 godzina
- 6) **Wykonywanie owieczki**
Zwiedzanie baczki połączona z warsztatami dla dzieci, podczas których wykonują owieczki z papierowego talerzyka i ozdabiają je włóczką lub watą. 6-15 osób (wiek od 6 lat), 1 godzina
- 7) **Wykonywanie spiskiej deski**
Zwiedzanie baczki połączona z warsztatami dla dzieci starszych, które będą malowały i ozdabiali drewniane deseczki. Do zdobienia wykorzystywane są przygotowane szablon z motywami kwiatowymi i regionalnymi. 6-15 osób (wiek od 12 lat), 1 godzina
- 8) **Twoje spiskie serduszko**
Zwiedzanie baczki połączona z warsztatami dla dzieci, które malują i dekorują drewniane serduszko motywami spiskimi. 6-15 osób (wiek od 8 lat), 1 godzina

Pasieka „Za Potokiem”

- 1) **Warsztaty pszczelarskie przy ulu**
Poznanie życia pszczół w bezpośrednim kontakcie z rodziną pszczelą oraz degustacja miodów z pasieki, min. 4 osoby, 1 godzina
- 2) **Historia życia pszczoły**
Poznanie życia rodziny pszczoły w przeszklonym ulu, min. 5 osób, 1 godzina

Stadnina koni „Dworna” w Rogoźniku

- 1) **Jazda na lonży**
Indywidualne lekcje jazdy konnej od podstaw, 30 min
- 2) **Trening indywidualny lub 2-3 osobowy** ujeżdżeniowy, skokowy, a także cross, 1 godzina
- 3) **Jazda dla najmłodszych.** Poznanie konia i przejażdżka, od 3 lat, 15 min. lub 30 min.
- 4) **Hipoterapia**
Zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami, 30 min
- 5) **Grupowy wyjazd w teren**, min 4 osoby, 1-2 godziny
- 6) **Przejażdżka fasiałem**, min 4 osoby, 1 godzina
- 7) **Jazda w grupie na maneżu**, 4-8 osób, 1 godzina

Materiał opracowany przez Stowarzyszenie Sprężyna – Centrum Edukacji Nieformalnej, współfinansowany przez Małopolski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej.

OFERTA WARSZTATOWA Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”

Koszt warsztatów zależy jest od wybranej oferty i ilości uczestników.

Stowarzyszenie Sprężyna – Centrum Edukacji Nieformalnej
Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”
■ ngo.spring@gmail.com
■ Mizerna 144, 34-440 Kluszkowce
■ www.sprezyna.org
KRS 0000413588 NIP 7352855187

Koło Gospodyń Wiejskich w Maniowach

- 1) **Podhalańska skrzynia z ubraniami**
Opis stroju regionalnego i przedstawienie historii mody góralskiej. 5-15 osób (wiek od 6 lat), 1 godzina
- 2) **Nauka pieczenia moskoli grulanych**,
5-10 osób, 2 godziny
- 3) **Nauka podstawowych kroków tańca góralskiego.**
Krótka historia tańca, układ kroków męskich i kobiecych. 5-10 osób, 1 godzina
- 4) **Poznanie procesu wytwarzania domowego masła.** 5-10 osób, 1 godzina
- 5) **Robienie kwiatków z bibuły, tworzenie bukietów, wianków i innych ozdób.**
5-10 osób, 1,5 – 2 godziny
- 6) **Zapoznanie z kulturą pasterską Podhala, procesem wytwarzania oścypka, wykorzystania materiałów wełnianych.**
min 10 osób, 1 godzina

Izba Regionalna w Sromowcach Wyżnych

- 1) **Wyrób i pieczenie moskoli z degustacją**, min 10 osób, 1,5 godziny
- 2) **Pieczenie chleba i robienie masła z degustacją**, min. 10 osób, 2 godziny
- 3) **Robienie kwiatków z bibuły**, min. 10 osób, 1,5 godziny
- 4) **Robotki ręczne** (szydełkowanie i robienie na drutach, haftowanie motywów pienińskich), min. 10 osób, 2 godziny
- 5) **Pokaz i robienie na krosnach**, min. 10 osób, 2 godziny
- 6) **Zwiedzanie izby regionalnej z historią tradycji pienińskich**, min. 10 osób, 1 godzina

Villa Akiko

- 1) **Ikebana – sztuka układania kwiatów po japońsku**, 6-10 osób, 1,5-2 godziny
- 2) **Pokaz ubierania kimono**, 6-20 osób, 1 godzina
- 3) **Ceremonia przygotowania zielonej herbaty z degustacją**, 10-20 osób, 1 godzina
- 4) **Zbieranie ziół i przygotowywanie gorczańskiej herbaty ziołowej**, 10-20 osób, 2 godziny
- 5) **Japońskie latawce na gorczańskim niebie** (wykonanie własnoręcznie latawców), 10-20 osób, 2 godziny

Stadnina koni w Łopusznej

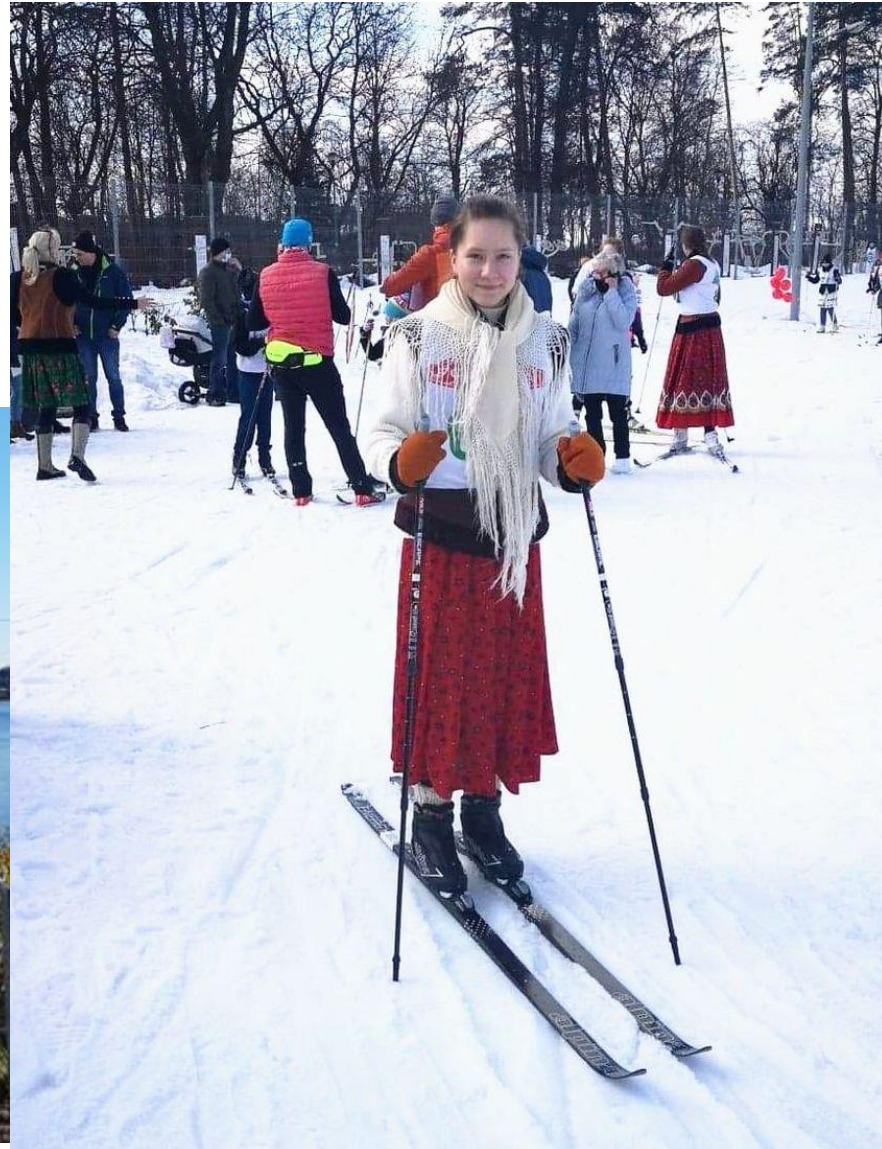
- 1) **Nauka jazdy konnej dla osób początkujących i zaawansowanych**, 1 godzina
- 2) **5 dniowe półkolonie w stadninie**
- 3) „**Dzień w stajni**” – poznaj rytm życia w stadninie, 6-8 godzin
- 4) **Przejażdżka bryczką**, min. 15 osób, 1-2 godziny
- 5) **Kulig**, min. 15 osób, 1-2 godziny
- 6) **Spotkanie integracyjne**
Ognisko, zajęcia z tańca góralskiego, konkursy i zabawy integracyjne, przejażdżka bryczką, min. 15 osób, 2-4 godzin
- 7) **Poznaj Kulturę Podhala** – wykład i prezentacja, min. 10 osób, 1 godzina
- 8) **Nauka tańca góralskiego i zbojnickiego oraz śpiewu góralskiego dla dzieci i młodzieży, dorosłych**, min. 10 osób, 2 godziny
- 9) „**Poznaj skarby Łopusznej**”
Zorganizowana piesza wycieczka z powrotem bryczką (Dwór Tetmajerów w Łopusznej, Chałupa Kłamerusów, Kościół w Łopusznej z XVI w., Izba Pamięci ks. prof. Józefa Tischnera, Gajówka Mikołaja), min. 10 osób, 5 godzin
- 10) **Napady zbojnickie**
Ognisko, konkurencje sprawnościowe w tańcu zbojnickim, kapela góralska, min. 15 osób, 2 godziny
- 11) **Zajęcia kulinarne z robienia moskoli**, min. 10 osób, 1-2 godzin

Materiał opracowany przez Stowarzyszenie Sprężyna – Centrum Edukacji Nieformalnej, współfinansowany przez Małopolski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej.

WYPOŻYCZALNIA ROWERÓW „ŻYWIOŁY”

WINNICA SPISZ

MARKOWA ZAGRODA

GONDOLE PO JEZIORZE

IZBA REGIONALNA W MANIOWACH

BYCZA OBORA

BACÓWKI

WILLA AKIKO

STADNINA W ROGOŹNIKU

PASIEKA „ZA POTOKIEM”

GMINNY OŚRODEK KULTURY W ŁAPSZACH NIŻNYCH

PARTNERZY EKOMUZEUM

- Zamek „Dunajec” w Niedzicy
- Pieniński Park Narodowy
- Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem

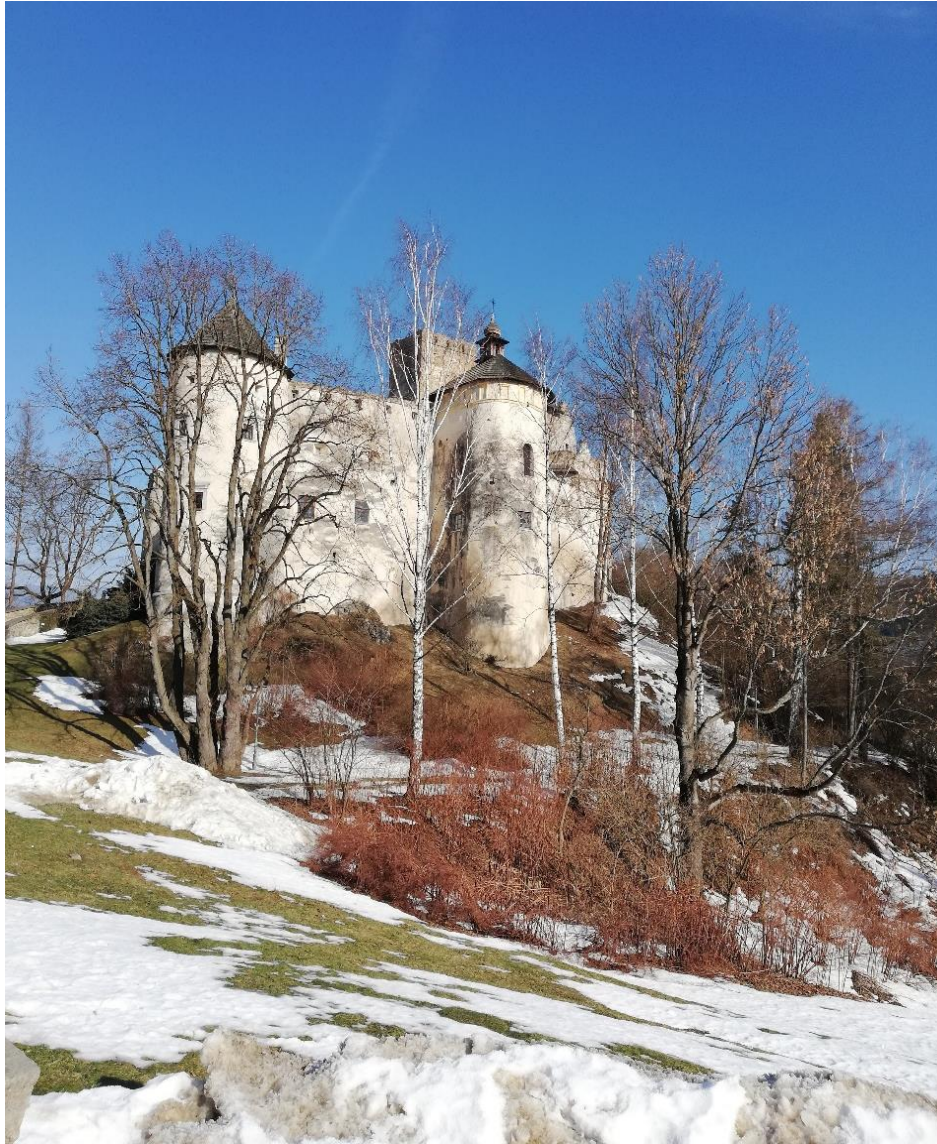

ZAGRODA SOŁTYSÓW W JURGOWIE

DWÓR W ŁOPUSZNEJ

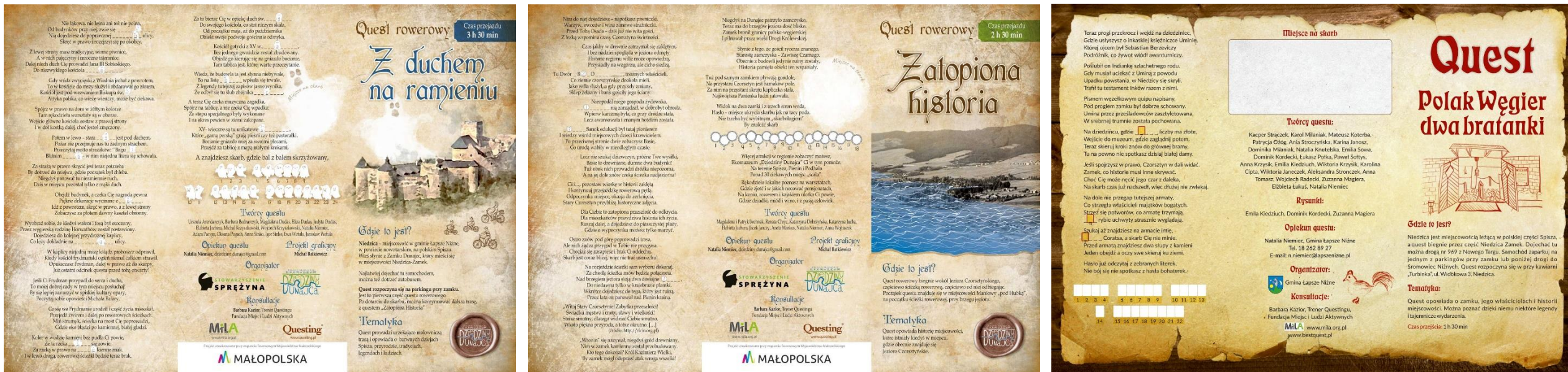
ZAMKI W NIEDZICY I CZORSZTYNIE

QUESTING W EKOMUZEUM

Questy są ofertą uzupełniającą w Ekomuzeum „Dziedziny Dunajca”, stworzone przy udziale jego członków. Są to zarówno questy piesze, jak i questy rowerowe, pozwalające na poznanie skarbów wokół Jeziora Czorsztyńskiego. Questy nie tylko stanowią ofertę ciekawego spędzenia czasu, ale też dodatkową zachętę do skorzystania z oferty Ekomuzeum.

Skan ulotek

Ulotki questowe są dostępne w miejscach największej recepcji turystycznej, np. w Zamku Dunajec w Niedzicy. Środki na stworzenie questów pochodzą z gminy Programu „Małopolska Gościnna” Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, a zrealizowało Stowarzyszenie Sprężyna we współpracy z Fundacją Miejsc i Ludzi Aktywnych.

BARBARA KAZIOR

Fundacja Miejsc i Ludzi Aktywnych

barbara.kazior@mila.org.pl

603 915 655

